

Η τεχνική του παράθυρου

Στην παιδαγωγική μας οι τεχνικές έχουν τον πρώτο λόγο. Τώρα που είμαστε στο σπίτι πολλές φορές θα πάμε μέχρι το παράθυρο. Εκεί παραμονεύουν «ιστορίες από το παράθυρο». Το παράθυρο αγαπήθηκε από τον Korczak, όταν δουλεύοντας με τα παιδιά τον θάνατο, εργάστηκε μαζί τους πάνω στο «Ταχυδρομείο» του Tagore. Το παιδί έβλεπε τον κόσμο από το παράθυρο και με παράξενο τρόπο τον αποχαιρετούσε. Πόσα παιδιά του κόσμου δεν βλέπουν τον κόσμο μέσα από ένα παράθυρο!

Τα πρώτα παράθυρα ήταν της Άλκης Ζέη για το κουκλοθέατρο με τις κλαψωδιές της. Στον Mario Lodi γίνεται τεχνική για ελεύθερα κείμενα. Το «Τσιπί», το βιβλίο του που έχουμε στην ελληνική γλώσσα με μεράκι μεταφρασμένο, είναι ένα τέτοιο παράδειγμα. Δουλεύει ο δάσκαλος με τα παιδιά από το παράθυρο και κάνουν βιβλία. Τα δικά τους βιβλία, όπως στην παιδαγωγική Freinet. Να μια ευκαιρία τώρα που ζούμε από μέσα τον κόσμο. Συνεργαζόμαστε με τα παιδιά και πάμε μέχρι το παράθυρο. Τα αφήνουμε και από μέσα καταγράφουμε μαζί τον κόσμο που βλέπουν με τα μάτια τους. Και μετά το παράθυρο, θα προσθέταμε εμείς, να το κάνουμε φορητό. Και να γίνει κάδρο για να συνεχίσει η ιστορία. Και μετά κινηματογράφος, έτοιμος να αποδράσουμε και να κλείσει μέσα του τα βλέμματά μας.

Το παράθυρο δουλεύαμε τις μέρες που πέρασαν στο 35° Αθηνών με την α'2 τάξη. Κι έχουμε τέτοια κείμενα στην

εφημερίδα μας που την ετοιμάζουμε με τα παιδιά εξ αποστάσεως αυτές τις δύσκολες μέρες της άνοιξης. Όχι όλα τα παιδιά, γιατί κάποια μας τα πήρε πάλι η αστυνομία από τα Εξάρχεια, με την τελευταία εκκένωση κατάληψης που έκανε στο Πολυτεχνείο. Μας τα πήραν όπως τα πουλιά στο «Τσιπί». Την τεχνική του παράθυρου κάνει και το 40^ο Αθηνών με την γ' τάξη, με δασκάλα την Αθηνά Καρανάση, δουλεύοντας τη φωλιά του πουλιού που βλέπετε στις φωτογραφίες. Αυτό είναι το πουλί, το σπουργίτι, που δοκιμάζει συνέχεια τη σχέση του με την ελευθερία, τη σπουργιτίνα, τον κίνδυνο, τα χελιδόνια, την κουκουβάγια, τη συνέλευση και την προστασία της κοινότητας.

Το παράθυρο είναι για την παιδική μας ηλικία η βροχή που κυλά, το χιόνι, τα φυτά, το μπαλκόνι, τα πουλιά που πεινούν, το πρώτο «παράθυρο» στον κόσμο. Όταν είμαστε φτωχοί ή έχουμε φτωχό σχολείο ή παιδιά το παράθυρο είναι ο συμβολικός πλούτος μας. Όταν δίδαξα πριν είκοσι χρόνια στο Πόρτο Ράφτη, σ' αυτό χτύπησε ένα πουλί, λιπόθυμο μου το έφεραν τα παιδιά και τους ζήτησα να το ανοίξουν, έβαλα το πουλί σ' ένα ποτήρι νερό κι όλο ορμή για τη ζωή, πετάχτηκε φτερουγίζοντας και βγήκε να πετάξει πάλι στον ουρανό. Τα παιδιά – πουλιά είναι ο ασίγαστος πόθος μας για μεταμορφώσεις.

Στον Mario Lodi και στο «Τσιπί» θα ήταν αφιερωμένη η μέρα των γενεθλίων του Άντερσεν. Ο Mario Lodi είναι ο αγαπημένος δάσκαλος Freinet της Ιταλίας. Σ' αυτόν τον δάσκαλο που χάσαμε το 2014 προγραμματίζαμε ένα αφιέρωμα. Ας διαβάσουμε το «Τσιπί» κι ας πάμε στο

παράθυρο. Εκεί είναι τα χελιδόνια που πετάγονται μέσα από τις σελίδες του βιβλίου. Εκεί μας περιμένει μία τεχνική για το δικό μας μικρό βιβλίο. Εκεί μας περιμένει η 21 Μάρτη που γιορτάζουμε τον ερχομό της άνοιξης με ποιήματα. Εκεί σωπαίνει ο δάσκαλος για ν' ακούσουμε το πουλί.

Χαράλαμπος Μπαλτάς
+ Τα θρανία της άνοιξης

